

Познато је да у демократским друштвима политичари при разматрању различитих потеза морају да рачунају на реакције јавног мњења. Зато политичке странке, али и друге заинтересоване групе, организације и покрети покушавају да обликују јавно мњење на начин који би им омогућио подршку.

Едвард Бернајс, нећак Сигмунда Фројда који је емигрирао у Америку, у свом делу „Пропаганда“ из 1928. описао је основне принципе и начине коришћења психоанализе и психологије како би се индиректно утицало на јавно мњење ради остварења неког скривеног циља. Од тада је дисциплина „односа са јавношћу“ развила и разрадила разне облике манипулације мишљењем људи у заједници.

Савремени грађанин је изложен различитим утицајима масовних медија који кроз „информисање“ желе да код њега формирају одређени став према неком друштвеном питању, производу. Иако ови утицаји могу бити и у функцији употребе и у функцији злоупотребе, њих не треба схватити као нужно лоше, већ као неизбежни део савременог живљења.

Манипулисање подразумева несвестан и индиректан утицај, а заштита од манипулисања је освешћивање и препознавање скривеног циља. Грађанима у томе помаже оно што се некада назива „медијска писменост“.

Често се промени одређеног друштвеног става приступа кроз технику малих и спорих

корака. То се некада упоређује са кувањем жабе: када се жаба нађе у води која се полако загрева, она неће из ње искочити, већ ће се навикавати на све већу температуру све док не буде скувана. Један од начина на који се врши „кување“ јавног мњења јесте модел „Овертоновог прозора“, који није ништа друго до вођење процеса веома спорих промена јавног мњења све до жељеног стања.

У свом покушају да реформише образовни систем, Џозеф Овертон је приметио да нагле промене изазивају снажне емоције и веома јак отпор, како политичара тако и највећег дела јавности. Зато је разрадио еволутивни процес утицаја на јавно мњење који полази од нечега што је и за јавност и за политичаре незамисливо.

Идеја „прозора“ јесте да се фокус јавне расправе помера од нечега што је „незамисливо“ до тога да се оно опажа као нешто што је „радикално“. Када се то постигне, тада се „прозор“ утицаја помера како би јавност оно што види као „радикално“ почела да посматра као „прихватљиво“. Након тога следе помаци од „прихватљивог“ до „разумног“, а затим од „разумног“ до „нормативног“.

Циљ је постигнут успостављањем нове друштвене норме која се затим уграђује у закон. Што је овај процес спорији, то га људи више прихватају као „природан“ напредак развоја цивилизације.

Многе друштвене промене су у водећим земљама настале пролазећи кроз ове фазе, а затим их друге земље прихватају као „цивилизацијске норме“ које је обавезно усвојити.

(Политика)